

RONDZENDBRIEF GENERAAL BESTUUR FIC

Maastricht, april 2017

Dierbare broeders en geassocieerde leden,

Nu we nog in de Paastijd zijn wil ik jullie allen, namens het Generaal Bestuur, een Zalig Pasen wensen. Moge de geest van de verrijzenis onze geest versterken om door te gaan met de dienst van verlossing, die zijn hoogtepunt heeft bereikt in de dood van Jezus aan het kruis.

Wellicht is jullie bekend dat wij, broeders-religieuzen, lang gewacht hebben op een document van de Kerk over onze roeping als “religieuze broeders”. We denken dat het voor de Kerk nodig en nuttig is om een document te publiceren, dat waardevol kan zijn, niet alleen voor ons zelf, maar voor de Kerk in het algemeen. Een dergelijk document is tegelijkertijd een officiële erkenning door de Kerk van de unieke roeping van broeders-religieuzen. Het is een realiteit, dat veel mensen deze wijze van geroepen worden niet begrijpen. Het kan niet worden ontkend, dat laïcaal religieus leven voor mannen niet altijd is begrepen in de Kerk, noch door de hiërarchie noch door de leken. In veel gevallen worden broeders-religieuzen gezien als een soort ‘halfslachtige’ personen: geen priester maar ook geen leek, maar iets “er tussenin”, moeilijk te omschrijven en niet compleet. De broeders zelf zijn soms meer bezig geweest met

Broeder-religieus zijn, een gave die we ontvangen

(Const. art. 117)

zich te verdedigen dan met de verdieping van hun eigen zelfverstaan.

We zijn blij dat de Congregatie voor Instituten van Godgewijd Leven en Sociëteiten van Apostolisch Leven op 4 oktober 2015 een officieel document heeft uitgegeven over de roeping van Broeders-Religieuzen, met als titel “Identiteit en Zending van de Broeder-Religieus in de Kerk”. Waar gaat dit document over?

Leek-Religieus

In het document *Perfectae Caritatis* zegt het Tweede Vaticaans Concilie, dat “Laïcaal religieus leven, voor mannen en voor vrouwen, een levensstaat is voor de beleving van de religieuze raden, die in zichzelf totaal en compleet is. De Heilige Synode acht deze levensstaat zeer hoog, want heel nuttig voor de Kerk in de uitoefening van haar pastorale plicht om jongeren te onderwijzen, zieken te verzorgen, en in haar andere diensten” (art. 10a). Daarnaast lezen we in *Lumen Gentium* het volgende: “Deze vorm van leven heeft zijn eigen plaats in relatie tot de goddelijke en hiërarchische structuur van de Kerk. Het is niet een soort middenweg tussen “clericus” en “leek”. Het moet beschouwd worden als een levensvorm waartoe sommige christenen door God worden geroepen, zodat zij een bijzondere

genadegave mogen genieten in het leven van de Kerk en mogen bijdragen aan de verlossende zending van de Kerk” (art. 43).

“Broeder” is de naam die traditioneel gegeven wordt aan de mannelijke leek-religieus in de Kerk vanaf het begin van het Godgewijde leven. Deze titel behoort hem niet exclusief toe, maar duidt op een betekenisvolle levenswijze in de kerkelijke gemeenschap. De titel herinnert ons ook aan Jesus’ uitspraak tot zijn volgelingen: “En jullie zijn allen broeders van elkaar” (Mt. 23: 8). Dit werd door Jezus gezegd in een context waarin hij zich uitspreekt tegen de schijnheiligheid van degenen die de religie misbruiken om privileges en eer te verkrijgen in de ogen van anderen. De titel van “broeder” onderstreept de gemeenschappelijk waardigheid en fundamentele gelijkheid van alle gelovigen. Wij, broeders, zijn zonen in de Zoon van dezelfde hemelse Vader. We zijn geroepen om een universele broederschap te vormen in Christus, de eerstgeborene van vele broeders (vgl. Rom. 8: 29).

De identiteit van de Broeder-Religieus

Het staat duidelijk in het document, dat de oorsprong van de roeping van de Broeder de ervaring van Gods liefde is. “Wij hebben de liefde leren kennen die God voor ons heeft, en wij geloven erin” (1 Joh. 4: 16). Deze uitspraak komt overeen met

de boodschap van het Generaal Kapittel van 2012, getiteld “Het ervaren van God is het fundament van ons religieus zijn”. Tijdens dit kapittel werden we ons er opnieuw van bewust, dat de werkelijke bron van vertrouwen en geluk de ervaring is van Gods voortdurend liefdevol roepen van ieder van ons. Dit is het fundament van ons religieus zijn. Daarom moeten we ons regelmatig bezinnen op onze ervaring van Gods liefde in ons dagelijks leven. In de boodschap van het Generaal Kapittel van 2012 werd benadrukt, dat deze ervaring doorlopend vernieuwd en verdiept moet worden door een contemplatieve levenshouding. Deze houding vraagt om regelmatige tijden van stilte en afzondering om zo te blijven groeien in onze gevoeligheid voor Gods werkelijkheid. Voor ons, individueel en als gemeenschap, is nu de vraag of we werkelijk regelmatig de tijd nemen voor stilte en afzondering om onszelf gevoelig te maken voor Gods aanwezigheid in ons dagelijks leven. “Gebed vraagt om moed en trouw; gebed vraagt om regelmaat” (Const. art. 63).

Volgens dit document is het hart van de identiteit ons Broeder-Religieus zijn de gave van broederschap, zoals die onder meer zichtbaar is in de manier van samenleven in een gemeenschap. Het authentieke gemeenschapsleven is een levend teken van de essentiële werkelijkheid die de Broeders moeten aankondigen. De liefde die God in Jezus Christus heeft getoond aan de mensheid wordt een eenheid makend principe voor mensen

onder elkaar. “Vader, laten ze allen één zijn, zoals u in mij bent en ik in u ben. Laten zij ook in ons zijn; dan zal de wereld geloven dat u mij hebt gezonden” (Joh. 17: 21). Voor Broeders is de gemeenschap niet enkel een plaats maar vooral een ervaring; een ervaring van liefde geven en ontvangen. Deze ervaring van liefde moet het onderscheidend kenmerk zijn in elke gemeenschap van Broeders, ver uitgaand boven de effectiviteit van hun werk. Op deze wijze willen we het ideaal van de eerste christenen nastreven om “één van hart en ziel te zijn” (Hand. 4: 32). Vanuit dit standpunt organiseren wij Broeders onze apostolische acties.

Een andere zichtbare identiteit van de Broeder is zijn zending. In Vita Consecrata kunnen we lezen, dat “Broeders-Religieuzen waardevolle diensten van verscheidene aard verrichten, binnen en buiten de gemeenschap, en op deze wijze een bijdrage leveren aan de zending van de verkondiging van het Evangelie en daarvan getuigen met liefdedeedsen in het dagelijkse leven. Inderdaad, een aantal van deze diensten kunnen beschouwd worden als kerkelijke diensten, verricht met toestemming van het wettige kerkelijke gezag” (art. 60). Dit document benadrukt het belang van de zending van de Broeders, speciaal voor de armen en de minsten (vgl. Mt. 25: 40).

Tot besluit

Godgewijd leven is altijd een verhaal van genade geweest. We moeten dankbaar zijn dat we worden geroepen om een “religieuze Broeder” te zijn. Religieus zijn is een gave aan ons (Const. art. 117). Het punt is of we dankbaar en trots zijn dat we een Broeder-Religieus zijn. Hoe verrijken we onze roeping en hoe laten we die overvloedig vrucht dragen? Voor wie worden we in werkelijkheid een “broeder”? Wat betekent het voor mij om vandaag de dag broeder te zijn? Dit zijn vragen voor onze reflecties die volgen op de publicatie van het document. Op een later tijdstip moeten we nog dieper ingaan op het document, zodat we verder toegroeien naar het mysterie van onze roeping als Broeder-Religieus.

Met broederlijke liefde en gebed,
mede namens Guido, Raphael en Theo,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Martinus Handoko' in a cursive script.

Br. Martinus Handoko
Generale Overste FIC

17-118/o/MH
